

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE D.O.O.

Zagreb, srpanj 2013.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O DRUŠTVU	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	2
	Financijski izvještaji	2
II.	REVIZIJA ZA 2012.	7
	Ciljevi i područja revizije	7
	Metode i postupci revizije	7
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2004.	7
	Nalaz za 2012	8
III.	MIŠLJENJE	13
IV.	ČLANOVI NADZORNOG ODBORA I UPRAVE	15

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/12-07/53

URBROJ: 613-02-05-12-9

Zagreb, 22. srpnja 2013.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
DRUŠTVA HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE D.O.O. ZA 2012.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje društva Hrvatska kontrola zračne plovidbe d.o.o. (dalje u tekstu: Društvo) za 2012.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 12. studenoga 2012. do 22. srpnja 2013.

I. PODACI O DRUŠTVU

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Društvo je osnovano 1999. prema Zakonu o osnutku Hrvatske kontrole zračne plovidbe (Narodne novine 19/98) kao društvo s ograničenom odgovornošću. Pravni je sljednik Uprave kontrole leta koja je bila u sastavu Ministarstva pomorstva, prometa i veza. Sjedište je u Velikoj Gorici, Rudolfa Fizira 2. Osnivač i 100%-tni vlasnik je Republika Hrvatska. Temeljni kapital iznosi 352.759.600,00 kn, a povećan je Odlukom skupštine od 13. srpnja 2005. za 9.720.600,00 kn.

Osnovna djelatnost je pružanje usluga u zračnoj plovidbi, provedba operativnih poslova zračne plovidbe, a posebice kontrola zračnog prometa, poslovi uzbunjivanja, letnih informacija i preduzetnog informiranja s ciljem sigurnog, redovitog i nesmetanog odvijanja zračnog prometa i druge djelatnosti.

Društvo ima urede uprave i pet sektora. Uredi Uprave su Ured direktora, Ured za sigurnost i kvalitetu te Ured strategijskog plana i razvoja. Ured za sigurnost i kvalitetu je glavni koordinacijski ured za sustav upravljanja sigurnošću, sustav upravljanja kvalitetom, sustav upravljanja zaštitom, te upravljanje internom revizijom. Sektori su: Sektor upravljanja zračnim prometom, Sektor zrakoplovno tehničkog sustava, Sektor ljudskih potencijala, pravnih i financijskih poslova, Sektor zrakoplovne meteorologije te Sektor vojnih zadaća.

Tijela Društva su Skupština, Nadzorni odbor i Uprava. Skupština ima tri člana: ministra pomorstva, prometa i infrastrukture, ministra financija i ministra obrane. Nadzorni odbor ima predsjednika i četiri člana. Upravu čini direktor. Zakonski predstavnik od 23. srpnja 2010. do 3. lipnja 2012. bio je Dražen Ramljak, od 4. lipnja 2012. do 7. ožujka 2013. Nino Karamatić, te od 8. ožujka 2013. Dragan Bilać.

Početakom 2012. zapošljavalo je 749 zaposlenika, a koncem godine 743.

Planiranje

Plan poslovanja Društva za 2012. je donesen u studenome 2011. Ukupni prihodi su planirani u iznosu 608.290.000,00 kn, ukupni rashodi u iznosu 584.958.000,00 kn, te dobit prije oporezivanja u iznosu 23.332.000,00 kn. Izmjenama plana poslovanja za 2012. koje su donesene u studenome 2012. ukupni prihodi planirani su u iznosu 596.861.000,00 kn, ukupni rashodi u iznosu 594.219.000,00 kn, te dobit u iznosu 2.642.000,00 kn. U veljači 2011. je donesen dugoročni plan ulaganja i dugoročni plan poslovanja za razdoblje od 2011. do 2015. Godišnji planovi su usuglašeni s dugoročnim planovima.

Financijski izvještaji

Društvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema Zakonu o računovodstvu (Narodne novine 109/07). Sastavljeni su propisani financijski izvještaji.

a) Račun dobiti i gubitka

Prema podacima iz Računa dobiti i gubitka za 2012., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 594.760.295,00 kn, rashodi u iznosu 588.771.483,00 kn, te dobit (prije oporezivanja 5.988.812,00 kn) u iznosu 4.346.266,00 kn.

U tablici broj 1 se daju podaci o ostvarenim приходima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2011.	Ostvareno za 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Poslovni prihodi	592.722.410,00	593.943.530,00	100,2
1.1.	Prihodi od prodaje	563.630.002,00	562.845.418,00	99,9
1.2.	Drugi poslovni prihodi	29.092.408,00	31.098.112,00	106,9
2.	Financijski prihodi	6.405.195,00	816.765,00	12,8
Ukupno		599.127.605,00	594.760.295,00	99,3

Prihodi za 2012. ostvareni su za 4.367.310,00 kn ili 0,7% manje u odnosu na predhodnu godinu.

U okviru prihoda od prodaje, vrijednosno najznačajniji su prihodi od prodaje usluga u inozemstvu u iznosu 527.636.068,00 kn i čine 88,7% ukupnih prihoda. Odnose se na prihode od naknada (od rutnih naknada u iznosu 440.338.866,00 kn, od terminalnih naknada u iznosu 33.092.076,00 kn, od rutnih naknada za zračni prostor Bosne i Hercegovine u iznosu 54.019.394,00 kn, te drugih prihoda u iznosu 185.732,00 kn) za uporabu uređaja i pružanje operativnih usluga kontrole zračnog prometa na području Republike Hrvatske, ostvaren od zrakoplovnih kompanija putem Europske organizacije za sigurnost zračne plovidbe - Eurocontrol iz 1996. s protokolima iz 1970., 1978. i 1981. i Mnogostranom sporazumu o rutnim naknadama iz 1981. Visina naknade za obavljene usluge utvrđuje se u skladu s odredbama Zakona o zračnom prometu (Narodne novine 84/11) i Pravilnika o rutnim i terminalnim naknadama, te preuzetim obvezama iz međunarodnih ugovora. Visina naknade razlikuje se za rutne usluge i terminalne usluge, te ovisi o ostvarenom broju kontroliranih operacija – letova i pripadajućih obračunskih jedinica (uzimajući u obzir duljinu leta i poletnu težinu zrakoplova), kao i vrijednost obračunske jedinice izražene u eurima.

U skladu s člankom 16. Protokola o izmjenama i dopunama Međunarodne konvencije o suradnji na sigurnosti zračne plovidbe – Eurocontrol, Društvo obavlja proračun prihoda i rashoda za svaku financijsku godinu, a prihodi i rashodi moraju biti uravnoteženi. Uravnoteženje prihoda i rashoda obavlja se u skladu s člankom 3. Mnogostranog sporazuma o rutnim naknadama na način da se utvrđuje vrijednost obračunske jedinice prema ukupnim troškovima Društva (uvećanim za troškove Eurocontrola) i broju planiranih letova. Neravnoteža između prihoda i rashoda (dobitak/gubitak) ostvarena u tekućoj godini korigira se u proračunima druge do pete godine na način da se vrijednost obračunske jedinice leta korigira za neravnotežu utvrđenu u tekućoj godini.

U tablici broj 2 se daju podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2011.	Ostvareno za 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Poslovni rashodi	571.794.600,00	579.585.572,00	101,4
1.1.	Materijalni troškovi	51.371.805,00	56.815.070,00	110,6
1.2.	Troškovi zaposlenika	389.687.633,00	402.060.024,00	103,2
1.3.	Amortizacija	69.368.086,00	76.559.952,00	110,4
1.4.	Drugi troškovi	38.668.816,00	29.534.684,00	76,4
1.5.	Vrijednosno usklađivanje	2.452.746,00	1.437.801,00	58,6
1.6.	Rezerviranja	15.924.685,00	10.363.235,00	65,1
1.7.	Drugi poslovni rashodi	4.320.829,00	2.814.806,00	65,2
2.	Financijski rashodi	11.755.131,00	9.185.911,00	78,1
Ukupno		583.549.731,00	588.771.483,00	100,9

Ostvareni rashodi u 2012. su za 5.221.752,00 kn ili 0,9% viši od ostvarenih za prethodnu godinu.

Poslovni rashodi za 2012. su za 7.790.972,00 kn ili 1,4% viši od ostvarenih za 2011., zbog povećanje troškova zaposlenika, amortizacije, te materijalnih troškova.

Troškovi zaposlenika su za 12.372.391,00 kn ili 3,2% viši od ostvarenih u prethodnoj godini. Čine 68,3% ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na neto plaće u iznosu 183.258.473,00 kn, poreze i doprinose iz plaća u iznosu 147.620.208,00 kn, te doprinose na plaće u iznosu 71.181.343,00 kn. U okviru troškova zaposlenika iskazane su i otpremnine zaposlenih u iznosu 20.087.795,00 kn.

Troškovi amortizacije su za 7.191.866,00 kn ili 10,4% viši od ostvarenih u prethodnoj godini zbog stavljanja u uporabu projekta izgradnje radarske postaje Pleso, nadogradnje Croatm-s i proširenja na podružnice, zamjene i nadogradnje pojedinih sustava.

Troškovi rezerviranja su za 5.561.450,00 kn ili 34,9% manji od ostvarenih za 2011. Manji su jer su zaposlenici iskoristili veći dio godišnjih odmora za 2012. Odnose se najvećim dijelom na rezerviranje sredstava za neiskorištene godišnje odmone zaposlenika.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2012., ukupna vrijednost sredstava i izvora sredstava je iznosila 884.259.274,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine, obveza i kapitala.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i kapitala

u kn

Redni broj	Opis	31. prosinca 2011.	31. prosinca 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
I.	Aktiva	790.241.043,00	884.259.274,00	111,9
1.	Dugotrajna imovina	555.884.990,00	663.006.555,00	119,3
2.	Kratkotrajna imovina	230.386.492,00	216.717.791,00	94,1
2.1.	Zalihe	3.538.305,00	3.506.861,00	99,1
2.2.	Potraživanja	116.075.712,00	108.809.557,00	93,7
2.3.	Kratkotrajna financijska imovina	45.182.520,00	30.951.683,00	68,5
2.4.	Novac u banci i blagajni	65.589.955,00	73.449.690,00	112,0
3.	Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	3.969.561,00	4.534.928,00	114,2
II.	Pasiva	790.241.043,00	884.259.274,00	111,9
1.	Kapital i rezerve	446.894.901,00	451.241.167,00	101,0
2.	Rezerviranja	27.333.422,00	12.906.488,00	47,2
3.	Dugoročne obveze	125.154.033,00	303.782.570,00	242,7
4.	Kratkoročne obveze	175.868.679,00	105.965.814,00	60,3
5.	Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	14.990.008,00	10.363.235,00	69,1

Vrijednost imovine koncem 2012. je veća za 94.018.231,00 kn ili 11,9% u odnosu na stanje evidentirano koncem 2011., a što je rezultat povećanog ulaganja u dugotrajnu imovinu. Tijekom 2012. nabavljena je oprema i program za Projekt nadogradnje sustava za pružanje usluga u zračnoj plovidbi, koji se financiraju iz kredita Europske banke za obnovu i razvoj.

Vrijednost dugotrajne imovine odnosi se na vrijednost materijalne imovine u iznosu 402.699.999,00 kn, nematerijalne imovine 219.392.079,00 kn, te dugotrajne financijske imovine 40.914.477,00 kn.

U okviru dugotrajne imovine vrijednosno najznačajnija je materijalna imovina. Odnosi se na vrijednost zemljišta u iznosu 48.649.949,00 kn, građevinskih objekata 127.599.208,00 kn, postrojenja i opreme 115.519.798,00 kn, alata i transportne imovine 10.155.257,00 kn, materijalne imovine u pripremi 88.139.688,00 kn, te predujmova za materijalnu imovinu u iznosu 12.636.099,00 kn.

Nematerijalna imovina se odnosi se na koncesije, patente, licence, softver i ostala prava u iznosu 59.501.785,00 kn, predujmove za nabavu nematerijalne imovine u iznosu 7.041.700,00 kn, te nematerijalnu imovinu u pripremi u iznosu 152.848.594,00 kn.

Dugotrajna financijska imovina u iznosu 40.914.477,00 kn se odnosi na dane zajmove, depozite i slično u iznosu 40.378.900,00 kn, te drugu dugotrajnu financijsku imovinu u iznosu 535.577,00 kn.

U okviru kratkotrajne imovine vrijednosno značajnija potraživanja se odnose na potraživanja od kupaca u iznosu 96.449.197,00 kn, potraživanja od države i drugih institucija 11.905.828,00 kn, te potraživanja od zaposlenih 55.359,00 kn. Vrijednosno najznačajnije potraživanje od kupaca u inozemstvu u iznosu 96.400.754,00 kn odnose se na potraživanje od međunarodne organizacije za sigurnost zračne plovidbe Eurocontrol za usluge preleta (za rutne naknade, terminalne naknade, te rutne naknade Bosne i Hercegovine).

Na temelju izvještaja i obračuna za sustav terminalnih naknada Hrvatske za 2012., vrijednosno je usklađeno potraživanje u iznosu 253.225,00 kn.

Potraživanja od države i drugih institucija odnose se na potraživanja za razliku većeg pretporeza od obveze u obračunskom razdoblju u iznosu 6.485.638,00 kn, potraživanja za plaćene predujmove poreza na dobit u iznosu 5.186.070,00 kn, te drugo u iznosu 234.120,00 kn.

Kratkotrajna financijska imovina najvećim dijelom se odnosi na dane depozite poslovnoj banci u iznosu 30.182.496,00 kn.

Kapital i rezerve u iznosu 451.241.167,00 kn odnose se na upisani kapital u iznosu 352.759.600,00 kn, rezerve iz dobiti 48.822.120,00 kn, zadržanu dobit 45.313.181,00 kn i dobit poslovne godine 4.346.266,00 kn.

Rezerviranja u iznosu 12.906.488,00 kn odnose se na planirane obveze za jubilarne nagrade i otpremnine u iznosu 8.830.497,00 kn, stimulativne otpremnine u iznosu 3.865.841,00 kn, te troškove po sudskim sporovima u iznosu 210.150,00 kn.

Dugoročne obveze u iznosu 303.782.570,00 kn, najvećim dijelom se odnose na obveze po zajmovima banaka. Društvo je u 2011. zaključilo ugovor o zajmu s Europskom bankom za obnovu i razvitak u iznosu 47.000.000 EUR u svrhu modernizacije sustava za kontrolu zračne plovidbe u Hrvatskoj, u cilju poboljšanja sigurnosti zračnog prometa i povećanja kapaciteta. Od navedenog iznosa do 31. prosinca 2012. povučen je iznos 30.828.881 EUR, odnosno 232.632.141,00 kn, u skladu s planiranom dinamikom.

Kratkoročne obveze u iznosu 105.965.814,00 kn najvećim dijelom se odnose na obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama u iznosu 38.900.851,00 kn, te obveze prema dobavljačima u iznosu 22.413.920,00 kn (u inozemstvu u iznosu 13.954.478,00 kn, te u zemlji u iznosu 8.459.442,00 kn).

c) Revizija godišnjih financijskih izvještaja

Neovisni revizor je obavio reviziju financijskih izvještaja Društva za 2012., te u svom izvješću izrazio mišljenje da financijski izvještaji u svim materijalno značajnim aspektima, istinito i fer prikazuju financijski položaj Društva na dan 31. prosinca 2012., te rezultate poslovanja i novčane tijekomove Društva za 2012.

II. REVIZIJA ZA 2012.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja i poslovnih knjiga,
- analizirati ostvarenje prihoda i rashoda,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Društva.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa, te dokumentacija i informacije o poslovanju Društva. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz ranijeg razdoblja i s podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u elektronskim medijima i tisku. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Za potrebe revizije su korišteni izvještaji vezani uz pojedine aktivnosti Društva. Provjerena je dokumentacija u vezi obračuna plaća i naknada za zaposlene, izlaznih računa, ulaznih računa, postupaka nabave i druga dokumentacija. Obavljeni su razgovori s direktorima organizacijskih jedinica, te drugim zaposlenicima i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o unutarnjoj organizaciji, pojedinim poslovnim događajima, nabavi roba, radova i usluga, te ostvarivanju prihoda i rashoda.

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2004.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Društva za 2004., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene činjenice opisane u Izvješću i Društvu je predloženo da prihvati preporuke i poduzme potrebne radnje.

Radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti Državni ured za reviziju je naložio:

- donošenje plana nabave roba, usluga i ustupanja radova u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, te obavljanje unosa podataka u poslovne knjige u skladu sa zakonskim odredbama,
- provođenje postupaka nabave roba i usluga te ustupanje radova u skladu sa zakonskim odredbama.

Revizijom je utvrđeno da je postupljeno prema svim nalogima.

Nalaz za 2012.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, financijski izvještaji, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze, te postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na rashode za zaposlene, te imovinu.

1. Rashodi za zaposlene

1.1. Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu 402.060.024,00 kn i čine 68,3% ukupnih rashoda. Odnose se na neto plaće u iznosu 183.258.473,00 kn, troškove poreza i doprinosa iz plaća 147.620.208,00 kn i doprinose na plaću 71.181.343,00 kn. U okviru rashoda za plaće zaposlenika evidentirane su otpremnine isplaćene u iznosima većim od porezno priznatih za 22 zaposlenika u bruto iznosu 20.087.794,00 kn (neto iznos 8.727.864,00 kn), te plaća Uprave u bruto iznosu 374.037,00 kn (neto 207.363,00 kn). Plaća predsjednika uprave isplaćivana je u skladu s Odlukom o utvrđivanju plaća i drugih primanja predsjednika i članova uprava trgovačkih društava. Plaće i druga primanja rukovodećih radnih mjesta u Društvu obračunavane su prema odredbama Kolektivnog ugovora i Pravilnika o radu. Tako je bruto plaća rukovodećih radnih mjesta (direktora i izvršnih direktora sektora) obračunana u bruto iznosu 15.016.245,00 kn, odnosno u neto iznosu 7.905.195,00 kn. Prosječna neto plaća direktora i izvršnih direktora sektora iznosila je 30.575,00 kn neto. U okviru plaća isplaćene su otpremnine za četiri direktora u neto iznosu 2.401.738,00 kn. Ugovori o radu s drugim zaposlenicima zaključeni su u skladu s odredbama Kolektivnog ugovora i Pravilnika o radu. Plaće zaposlenika obračunane su u 2012. u bruto iznosu 386.669.742,00 kn, odnosno u neto iznosu 175.145.915,00 kn. Prosječna neto plaća u 2012. iznosila je 19.271,00 kn. Za 18 zaposlenika isplaćena je otpremnina u iznosu 6.326.126,00 kn. Obračunom plaća na navedeni način nije postupljeno u skladu s odredbom točke III. Odluke Vlade Republike Hrvatske o utvrđivanju plaća i drugih primanja predsjednika i članova uprava trgovačkih društava kojom je propisano da su uprave trgovačkih društava zadužene da plaće i druga primanja svih rukovodećih struktura u Društvu usklade s plaćama članova uprave društava ovisno o vrsti radnog mjesta. Slijedom navedenog potrebno je uskladiti odredbe Kolektivnog ugovora s Odlukom Vlade Republike o utvrđivanju plaća i drugih primanja predsjednika i članova uprava trgovačkih društava.

Društvo je u 2012. isplatilo svim zaposlenicima razliku plaće za razdoblje siječanj do studeni 2011., u bruto iznosu 16.947.782,00 kn. U siječnju 2012. predsjednik Uprave Društva donio je odluku kojom je zaposlenicima odobrena isplata razlike plaće u visini 6,4% od ukupno isplaćene plaće za razdoblje od siječnja do studenoga 2011. na temelju ostvarenih rezultata rada i provedbe Akcijskog plana za uvođenje mjera u svrhu poboljšanja učinkovitosti kontrole letenja. Društvo nema svu potrebnu dokumentaciju na temelju koje su utvrđeni ostvareni rezultati rada.

Nagrade i naknade koje se isplaćuju zaposlenicima u skladu s odredbama Kolektivnog ugovora su znatno veće od porezno priznatih. Tijekom 2012. isplaćene su otpremnine za 22 zaposlenika u bruto iznosu 20.087.795,00 kn većem od porezno priznatih. Sve navedeno obračunato je i isplaćeno kao primitak po osnovi nesamostalnog rada (plaća).

Otpremnine su isplaćivane u iznosima od 252.993,00 kn bruto (111.721,00 kn neto) po zaposleniku do 1.828.449,00 kn bruto (1.030.571,00 kn neto). Prema odredbama Kolektivnog ugovora ženama pripada otpremnina pri odlasku u starosnu mirovinu, ovisno o godinama života, u visini od 35% plaće za svaku godinu radnog staža (za navršenih 65 godine života) do 90% plaće za svaku godinu staža (za navršene 54 godine života). Za muškarce se otpremnina pri odlasku u starosnu mirovinu obračunava u visini 35,0% plaće za svaku godinu radnog staža (za navršenih 65 godina života), do 90% plaće za svaku godinu staža (za navršenih 56 godina života). U skladu s odredbom članka 5. Zakona o stažu osiguranja s povećanim trajanjem (Narodne novine 71/99, 46/07, 41/08) oblasni radarski kontrolori letenja, oblasni neradarski kontrolori letenja, prilazni radarski kontrolori letenja, prilazni neradarski kontrolori letenja s valjanim ovlaštenjima su zanimanja na kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem.

Jubilarne nagrade se isplaćuju u bruto iznosu od 10.000,00 kn za deset godina staža do 40.000,00 kn bruto za 40 godina staža. Osim navedenog, tijekom 2012. su uplaćene premije dobrovoljnog mirovinskog osiguranja (treći stup) u iznosu 3.765.070,00 kn.

Državni ured za reviziju predlaže i nadalje usklađivati plaće i druga primanja svih rukovodećih struktura u Društvu s plaćom predsjednika Uprave ovisno o vrsti radnog mjesta u skladu s Odlukom Vlade Republike Hrvatske o utvrđivanju plaća i drugih primanja predsjednika i članova uprava trgovačkih društava. Također predlaže uskladiti odredbe Kolektivnog ugovora vezano za plaće i druga primanja zaposlenika ovisno o vrsti radnog mjesta s Odlukom Vlade Republike o utvrđivanju plaća i drugih primanja predsjednika i članova uprava trgovačkih društava. Predlaže isplaćivati plaće zaposlenicima na temelju utvrđenih i dokumentiranih rezultata rada.

- 1.2. *Društvo obrazlaže da su u skladu s Odlukom Vlade Republike Hrvatske o utvrđivanju plaća predsjednika uprava i drugih članova uprave, plaće od 2009. usklađene u skladu s točkama I. i II. navedene Odluke. Za točku III. Odluke Uprava je u travnju 2013. pokrenula proces izmjena i dopuna važećeg Kolektivnog ugovora (a koji vrijedi do 31.12.2014.), te se očekuje dogovor socijalnih partnera i utvrđivanje plaća u skladu sa specifičnostima određenog radnoga mjesta i ostvarenim rezultatima rada. Navode da su plaće u Društvu znatno manje od ostalih plaća kontrola letenja u regiji. Prakse drugih zemalja jedinstveno pokazuju neovisnost pružatelja usluga pri definiranju materijalnih prava zaposlenika. Za to su primjeri: Mađarska, Češka, Slovačka, Slovenija i druge zemlje, dok je Vlada Republike Srbije svog nacionalnog pružatelja usluga izuzela iz odluke o definiranju maksimalne kompezacije zaposlenika (Zakon o ograničenju zarada u javnom sektoru). Dodatna potvrda opravdanosti i prihvatljivosti ovakvih materijalnih prava zaposlenika je i činjenica da su korisnici zračnog prostora (koji te troškove konačno i plaćaju), te najviša razina predstavnika Europske komisije, navedene troškove uvijek smatrali opravdanima i prihvatljivima. Također navodi da su uz navedena materijalna prava svojih zaposlenika kontinuirano najjeftiniji pružatelj usluga zračne plovidbe u regiji i šire, što ukazuje na opravdanost i prihvatljivost razine plaća u odnosu na proizvodnost rada svojih zaposlenika. Drugim riječima osigurava potrebni kapacitet i najvišu razinu sigurnosti zahtjevanu od strane Eurocontrola, uz istovremeno zaračunavanje najkonkurentnije cijene.*

2. Imovina

2.1. Koncem 2012. ukupna vrijednost imovine iznosila je 884.259.274,00 kn, od čega se na dugotrajnu imovinu odnosi 663.006.555,00 kn, kratkotrajnu imovinu 216.717.791,00 kn, te plaćene troškove budućeg razdoblja i nedospjelu naplatu prihoda 4.534.928,00 kn. Dugotrajna imovina se odnosi na materijalnu imovinu u iznosu 402.699.999,00 kn, nematerijalnu imovinu 219.392.079,00 kn, te na dugotrajnu financijsku imovinu 40.914.477,00 kn. Materijalna imovina iskazana je u iznosu 402.699.999,00 kn, od čega se na građevinske objekte odnosi 127.599.208,00 kn, postrojenja i opremu 115.519.798,00 kn, materijalnu imovinu u pripremi 88.139.688,00 kn, zemljište 48.649.949,00 kn, predujmove za materijalnu imovinu 12.636.099,00 kn, te na alate, pogonski inventar i transportnu imovinu 10.155.257,00 kn.

- Utvrđivanje prava vlasništva nad nekretninama

Neovisni revizor Društva, u izvješću o obavljenoj reviziji financijskih izvješća za 2011., je naveo da postupak utvrđivanja i registriranja prava vlasništva nad nekretninama evidentiranim u poslovnim knjigama nije u cijelosti riješen. Rješavanje imovinsko-pravnih pitanja je u tijeku.

Društvo je početkom ožujka 2008. od Središnjeg ureda za upravljanje državnom imovinom, odnosno prednika Agencije za upravljanje državnom imovinom (dalje u tekstu: AUDIO) zatražilo prijenos vlasništva za nekretnine u vlasništvu Republike Hrvatske na kojima se nalaze; Predajni centri Japetić i Mlaka, Prijemni centri Japetić i Mičevac, Radio far Pisarovina i Radarska postaja Kurilovec (k.o. Velika Gorica). Sukladno ranijem dogovoru, Društvo je u siječnju 2010. dostavilo novi zahtjev za prijenos vlasništva i to za nekretnine na kojima se nalaze; Radio far Drvenik, VOR/DME Dubrovnikom, lokator Gruda, OM120 Lokrum, Valtura MMPU Pula, NDB PLA Veliki Brijuni, NDB KAV Kavran, RF Bokanjac, Lokator i RX Centar Galovac, Goniometar Galovac, VOR DME Galovac i OM Lukavec. AUDIO je u ožujku 2009. predložio rješavanje navedenog zahtjeva na način da Povjerenstvo za imovinu Vlade Republike Hrvatske donese tabularne isprave radi upisa vlasništva Društva. Rješenje predmeta traženo je brojnim požurnicama. U konačnici angažiran je odvjetnički ured, a postupci su i dalje u tijeku.

Ugovorom o zamjeni nekretnina od 20. ožujka 2002., Društvo je zamijenilo pravo vlasništva poslovnog prostora veličine 295,95 m² u zgradi kontrolnog tornja u vrijednosti 2.389.750,00 kn, za pravo vlasništva nad zemljištem površine 22 582 m² na k.č. 676/1 k.o. u z.k.u.br. 124 k.o. Pleso u vrijednosti 5.645.500,00 kn. Razliku vrijednosti u iznosu 3.255.750,00 kn, Društvo je tijekom 2002. platilo Zračnoj luci Zagreb. Društvu kao investitoru dana je 3. listopada 2002. građevinska dozvola za rekonstrukciju postojeće i gradnju nove zgrade na k.č. 676/1 k.o. Pleso. Nakon završene izgradnje, 6. prosinca 2004. dana je uporabna dozvola za rekonstruirane postojeće i izgrađene nove zgrade Društva. Zgrada i nadstrešnica parkirališta tlocrtna površine 2 759 m², te dvorište površine 19 823 m² (sve k.č. 676/1) upisani su u katastar Državne geodetske uprave, ali u zemljišne knjige nije upisano vlasništvo Društva. Navedena čestica i dalje je evidentirana kao oranica u vlasništvu Zračne luke Zagreb.

Sredinom ožujka 2013. imenovano je povjerenstvo za rješavanje imovinsko-pravnih pitanja vezanih za status nekretnina u Društvu.

Do dana obavljanja revizije povjerenstvo je definiralo hodogram aktivnosti s ciljem rješavanja svih imovinsko-pravnih predmeta Društva. Postavilo je ciljeve kroz tri razine rješavanja imovinsko-pravnog statusa nekretnina Društva i to: nekretnine u vlasništvu Republike Hrvatske (objekti i zemljišta); nekretnine u vlasništvu zračnih luka (poslovni prostori, toranj kontrole leta, infrastrukturni objekti Društva, na i oko piste zračnih luka), te nekretnine u vlasništvu ili posjedu drugih fizičkih ili pravnih osoba. Provelo je niz pravnih radnji oko upisa vlasništva nad nekretninama.

- Depozit oročen u poslovnoj banci

Koncem 2012. vrijednost financijske imovine je iznosila 71.866.160,00 kn, od čega se na dugotrajnu financijsku imovinu odnosi 40.914.477,00 kn, a na kratkotrajnu financijsku imovinu 30.951.683,00 kn. Dugotrajna financijska imovina odnosi se na depozit oročen u poslovnoj banci u iznosu 40.378.900,00 kn, te ulaganje u investicijski fond u iznosu 535.577,00 kn. Za ulaganja u dugotrajnu financijsku imovinu odnosno depozit oročen u poslovnoj banci, Društvo nema suglasnost vlasnika (Skupštine) ili Nadzornog odbora. Odredbama članka 14. Statuta propisano je da direktor Društva ne može bez prethodne suglasnosti Nadzornog odbora zaključivati pravne poslove čija vrijednost prelazi 1% temeljnog kapitala Društva ili koji se zaključuju za razdoblje dulje od pet godina. Depozitom oročenim kod poslovne banke u iznosu 40.378.900,00 kn omogućeno je zaposlenicima Društva dobivanje stambenih kredita u banci pod povoljnijim uvjetima od tržišnih. Prvi ugovor s bankom o odobravanju stambenih kredita zaposlenicima Društva i beskamratnom depozitu, zaključen je u lipnju 2002. Depozit u poslovnoj banci oročen je uz fiksnu kamratnu stopu u visini 0,01% godišnje na temelju drugog ugovora o odobravanju stambenih kredita zaposlenicima Društva, zaključenog 15. travnja 2009. između poslovne banke i Društva. Društvo se obvezalo na račun banke uplatiti namjenski oročen depozit u visini 20% od iznosa odobrenih kredita i to prije isplate stambenog kredita zaposlenicima. Za sve namjene, osim za namjenu unutarnjeg uređenja (adaptacije), ugovorena je promjenjiva kamratna stopa prema Odluci o kamratnim stopama Banke (u vrijeme zaključenja ugovora iznosi 7,00% godišnje), umanjena za 2,45% za vrijeme trajanja ugovora o kreditu sa zaposlenikom, te stopa iznosi 4,55% godišnje. Za namjenu unutarnjeg uređenja (adaptacije), ugovorena je promjenjiva kamratna stopa prema Odluci o kamratnim stopama Banke (u vrijeme zaključenja ugovora iznosi 7,00% godišnje), umanjena za 0,80% za vrijeme trajanja ugovora o kreditu sa zaposlenikom, te stopa iznosi 6,20% godišnje. Kolektivni ugovor iz 2011. i ožujka 2012., Statut i drugi akti Društva ne sadrže odredbe o pokriću stimulatitvinih kamata na stambene kredite zaposlenicima Društva, deponiranjem financijskih sredstava Društva.

Prema odredbama članka 25. Pravilnika o primjeni računovodstvenih politika iz lipnja 2003., pričuve za depozit za stambeno kreditiranje radnika određuju se odlukom Skupštine Društva, koja nije donesena. Uprava Društva je sredinom prosinca 2012. obustavila daljnju realizaciju ovih kredita.

Beskamratno deponiranje financijskih sredstava u poslovnoj banci u razdoblju od lipnja 2002. do travnja 2009., a od tada nadalje uz fiksnu kamratnu stopu u visini 0,01% godišnje, nije ekonomično i nije u interesu osnivača Društva.

Državni ured za reviziju predlaže i nadalje poduzimati aktivnosti u cilju rješavanja imovinsko pravnog statusa nekretnina. Također predlaže ulaganje u dugotrajnu financijsku imovinu na temelju suglasnosti vlasnika.

2.2. Društvo je prihvatilo nalaz vezano za rješavanje imovinsko-pravnog statusa nekretnina te navodi da se s obzirom na količinu predmeta može očekivati da se neki predmeti neće moći okončati u kratkom roku, te da ulažu napore da se veći dio predmeta riješi što prije. Vezano za ulaganja u dugotrajnu financijsku imovinu Društvo navodi da je uprava kao preventivnu mjeru, donijela odluku o prestanku odobravanja i realizacije novih stambenih kredita, te u 2013. nije realiziran niti jedan novi kredit. Provesti će stručnu analizu te će na temelju prijedloga Državnog ureda za reviziju zatražiti mišljenje vlasnika, u skladu s odredbama Statuta.

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Društva za 2012. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - Plaće rukovoditelja i zaposlenika obračunavane su prema odredbama Kolektivnog ugovora i Pravilnika o radu. Tako je bruto plaća rukovodećih radnih mjesta (direktora i izvršnih direktora sektora) obračunana u bruto iznosu 15.016.245,00 kn, odnosno u neto iznosu 7.905.195,00 kn. Prosječna neto plaća direktora i izvršnih direktora sektora iznosila je 30.575,00 kn neto. U okviru plaća isplaćene su otpremnine za četiri direktora u neto iznosu 2.401.738,00 kn. Ugovori o radu s drugim zaposlenicima zaključeni su u skladu s odredbama Kolektivnog ugovora i Pravilnika o radu. Plaće zaposlenika obračunane su u 2012. u bruto iznosu 386.669.742,00 kn, odnosno u neto iznosu 175.145.915,00 kn. Prosječna neto plaća u 2012. iznosila je 19.271,00 kn. Za 18 zaposlenika isplaćena je otpremnina u iznosu 6.326.126,00 kn. Odredbe Kolektivnog ugovora, odnosno plaće rukovodećih radnih mjesta i drugih zaposlenika, nisu usklađene s Odlukom Vlade Republike o utvrđivanju plaća i drugih primanja predsjednika i članova uprava trgovačkih društava. Društvo je u 2012. isplatilo svim zaposlenicima razliku plaće za ostvarene rezultate rada za razdoblje siječanj do studeni 2011. u bruto iznosu 16.947.782,00 kn. Nema svu potrebnu dokumentaciju iz koje se mogu utvrditi ostvareni rezultati rada. (točka 1. Nalaza)
 - Društvo nije riješilo pitanje upisa vlasništva nad velikim dijelom nekretnina. Suglasnost vlasnika za ulaganje u dugotrajnu financijsku imovinu, odnosno depozit oročen u poslovnoj banci u iznosu 40.378.900,00 kn, nije pribavljena. Depozitom oročenim kod poslovne banke omogućeno je zaposlenicima Društva dobivanje stambenih kredita pod povoljnijim uvjetima od tržišnih. Zbog toga su beskatnatno deponirana financijska sredstva u poslovnoj banci u razdoblju od lipnja 2002. do travnja 2009., a od tada nadalje uz fiksnu kamatnu stopu 0,01% godišnje. (točka 2. Nalaza)
4. Društvo obavlja djelatnosti pružanja usluga u zračnoj plovidbi, provedbu operativnih i središnjih operativnih poslova zračne plovidbe, kontrolu zračnog prometa, poslove uzbuñivanja, letnih informacija i preduzetnog informiranja s ciljem sigurnog, redovitog i nesmetanog odvijanja zračnog prometa, obradu i pohranjivanje podataka o letu te drugo. Razvrstano je u velike poduzetnike. Temeljni kapital iznosi 352.759.600,00 kn. Od 23. srpnja 2010. do 3. lipnja 2012. direktor Društva je bio Dražen Ramljak, od 4. lipnja 2012. do 7. ožujka 2013. Nino Karamatić, te od 8. ožujka 2013. Dragan Bilac.

Prema podacima iz Računa dobiti i gubitka za 2012., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 594.760.295,00 kn, rashodi u iznosu 588.771.483,00 kn, te je ostvarena dobit (prije oporezivanja 5.988.812,00 kn) u iznosu 4.346.266,00 kn. U odnosu na 2011. prihodi su manje ostvareni za 4.367.310,00 kn ili 0,7%, a rashodi su više ostvareni za 5.221.752,00 kn ili 0,9%. Vrijednosno značajniji su prihodi od prodaje usluga ostvareni u iznosu 562.845.418,00 kn i čine 94,6% ukupno ostvarenih prihoda. Vrijednosno značajniji rashodi se odnose na rashode zaposlenika, ostvarene u iznosu 402.060.024,00 kn, koji čine 68,3% ukupno ostvarenih rashoda. Plaća direktora Društva je obračunana u skladu s Odlukom Vlade Republike Hrvatske o određivanju plaća i drugih primanja predsjednika i članova uprava trgovačkih društava iz srpnja 2009. i izmjeni navedene Odluke iz prosinca 2010. Ukupna potraživanja su koncem 2012. iznosila 108.809.557,00 kn i u odnosu na prethodnu godinu su manja za 7.266.155,00 kn ili 6,3%. Ukupne obveze su koncem 2012. iznosile 409.748.384,00 kn i u odnosu na prethodnu godinu su veće za 108.725.672,00 kn ili 36,1%. Društvo posluje s dobitkom i likvidno je. Pokazatelji likvidnosti i zaduženosti ukazuju na stabilno poslovanje. Društvo je do konca 2012. ispunilo većinu zahtjeva vezano uz provedbu Akcijskog plana za provođenje Vladinog Antikorupcijskog programa za trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu za razdoblje od 2010. do 2012. Revizijom utvrđene nepravilnosti koje se odnose na rashode za zaposlene i imovinu, utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.

IV. ČLANOVI NADZORNOG ODBORA I UPRAVE

1. Nadzorni odbor:

Ante Čajić	predsjednik od 15. prosinca 1999. do 3. lipnja 2012.
Sanja Steiner	predsjednica od 4. lipnja 2012. do 6. prosinca 2012.
Darko Prebežec	predsjednik od 7. prosinca 2012.
Željko Gojko	zamjenik predsjednika od 18. prosinca 2007. do 6. prosinca 2012. član od 7. prosinca 2012.
Dinko Staničić	zamjenik predsjednika od 7. prosinca 2012.
Đurđa Hunjet	član od 15. prosinca 1999. do 3. lipnja 2012.
Petar Barać	član od 20. prosinca 2002. do 3. lipnja 2012.
Jure Šarić	član od 28. lipnja 2012. do 6. prosinca 2012.
Damir Šprem	član od 4. lipnja 2012. do 6. prosinca 2012.
Branka Vine	član od 4. lipnja 2012. do 6. prosinca 2012.
Hrvoje Filipović	član od 4. lipnja 2012.
Marijana Muller	član od 7. prosinca 2012.

2. Uprava:

Dražen Ramljak	direktor od 23. srpnja 2010. do 3. lipnja 2012.
Nino Karamatić	direktor od 4. lipnja 2012. do 7. ožujka 2013.
Dragan Bilać	direktor od 8. ožujka 2013.